

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félre . . . 8 forint. Egy hónap . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri czikkok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A kiegyezés válsága.

A kiegyezés legujabb stádiumáról a következő tudósításaink vannak:

A kormány párti M. U. szerint:

Bécs, jun. 1.

A magyar tanácskozás meritumára vonatkozólag semmi sem hallatszik, mert e tekintetben a legnagyobb diszkrecziót követik. Széll Kálmán miniszterelnök már 48 órája nem tárgyal Thun gróffal, mint hogy nem is volt oka tárgyalásra. Délben egy óra után jelent meg ő Felségénél a magyar miniszterelnök kihallgatáson, a mely 1 1/2 óra hosszat tartott. Ezután a miniszterelnök megjelent a Bank-gassei palotában és csak annyit mondott, hogy elutazásának ideje még nincs megállapítva. Erre nyomban el is hagyta a magyar miniszterium épületét.

Széll Kálmán kihallgatása után fogadta a király Thun grófot és erre csakhamar az a hír érkezett, hogy Széchenyi Manó gróf miniszternél közös minisztertanács lesz.

Kévéssel öt óra után megjelent a magyar minisztérium palotájában előbb Thun gróf egyedül, majd rövid idő múlva Dipauli és Kaizl miniszterek. A tanácskozáson kívül csak a nevezett miniszterek vettek részt. Az a hír, hogy Kállay közös pénzügyminiszter is jelen lett volna, nem felel meg a valóságnak. Kállay Széchenyi grófnál volt ugyan, de még a tanácskozás megkezdése előtt elhagyta a palotát.

A tanácskozás egy negyed 7 órakor végződött. Ezután a király Széll Kálmánt újból kihallgatáson fogadta. E kihallgatás 10 perczig tartott.

A késői tanácskozás az osztrák miniszterek kezdeményezésére jött létre. A tanácskozás folyamán hír szerint Széll Kálmán újból hangoztatta, hogy a végső határig elment, ezen túl nem léphet.

A M—g írja:

A miniszterelnök holnapi nyilatkozata.

A helyzetből természetesen folyik, hogy az ország nagy érdeklődéssel várja a holnapi ülést, melynek elején a miniszterelnök önként fog nyilatkozni a tárgyalások lefolyásáról. A tárgyalások meritorkus részére nyilatkozata nem terjedhet ki, minthogy a tárgyalások nincsenek befejezve.

Budapest, jun. 2.

A két kormány a tegnapi, újból megkezdett tárgyalásokat ma nem folytatta. A tegnapi esti konferencia eredményéről, jobban mondva eredménytelenségéről Széll Kálmán miniszterelnök még az esti órákban jelentést tett a királynak, és a mai nap folyamán egyik kormányhöz sem volt kihallgatáson a felségnél. A magyar miniszte-

rek ma délután vissza is jöttek Budapestre, a hol Széll Kálmán a képviselőház holnapi ülésén fölvilágosításokat is fog adni, a nélkül azonban, hogy az alkudozások meritumát érintenék. A tárgyalásokat a jövő héten folytatják, miért is a magyar képviselőház üléseit egy időre el fogják napolni. Így hát a válság egyelőre elvesztette akut jellegét és a megoldás alighanem hosszabb időre halasztódik el.

Saját tudósítónk jelentései a következők:

Bécs, június 1.

Széll Kálmán ma reggel a minisztertanácsával folytatott tanácskozás után fogadta az újságírókat.

Kifejtette, hogy a helyzet még mindig igen komoly és hogy még most sincs kizárva annak a lehetősége, hogy annak későbbi folyamán misszióját esetleg befejezettnek tekintesse. Ez nem jelenti azt, hogy beadta-e demisszióját, vagy sem, mert ez a jelen körülmények közt ugys mellékes, hanem jelenti azt, hogy az osztrák követelésekkel szemben Magyarország érdekeinek megvédelmezéséért erős küzdelmet kell folytatni.

Az osztrák kormány — úgy értesülünk — Széll Kálmánnal tegnapi este háromnegyed 7-ig folytatott tárgyalásai során olyan proposíciót tett, mely szerint a bank új paritásos szervezete csak 1904-ben lépjen életbe, addig pedig provizóriumként maradjon meg a mostani szervezet. Ezt az ajánlatot azonban a magyar kormány természetesen el nem fogadhatja, ha csak nem akar Ausztriának az új vámszövetség megalkotásánál veszedelmes fegyvert adni a kezébe. A szituáció tehát még mindig ugyanaz.

Érdekes, hogy az osztrák miniszterek tegnapi megjelenése a magyar bankpalotában egészen váratlanul történt. A magyar szakminiszterek közül a palotában nem volt senki, úgy, hogy Széll Kálmán Fejérváry báró és Széchenyi Manó gróf jelenlétében fogadta az osztrák minisztereket. Fejérváry és Széchenyi néhány pillanat múlva, minthogy a tárgyalások érdeme nem őket illette, visszavonultak, úgy, hogy Széll Kálmán egyedül maradt az osztrák miniszterekkel.

Egyedül voltam velük, de falnak vetve a hátamat, — mondotta Széll Kálmán. — Ez a fal az én paktumom, ez az én evangéliumom; ettől én el nem tértem, el nem térhettem az egész tárgyalás folyamán.

A beszélgetés további folyamán a miniszterelnök megjegyezte, hogy a mai reggeli lapokban azt olvassa, hogy Budapesten mellette demonstráció készül.

— Az ég szerelméért — kiáltott fel Széll — csak ezt ne tegyék odalent! Mindazt, a mi a presszió látszatával bír, kerülni kell. Én nyugodt vagyok és azt hangoztatom

mindig hogy az ország is nyugodt. Ez a nyugalom a mi erősségünk és harczoljanak az osztrákok bármily eszközökkel, mi ettől a nyugalomtól el nem tántorítottjuk magunkat.

Akadnak osztrák lapok, — folytatta Széll, — melyek engem tözsedületekkel gyanúsítanak. Ez a gyanúsítás is lepatlan rólam, mert nekem nincs más czélom és nincs más vágyam, mint az ország érdekeit védelmezni.

Arra a kérdésre, hogy a miniszterelnök a Ház holnapi ülésén fog-e nyilatkozni, kijelentette, hogy szokása szerint a kellő őszinteséggel meg fogja adni a Háznak azokat a felvilágosításokat, a melyek az érdem megérintése nélkül megadhatók.

Valószínű, hogy a Ház üléseit néhány napra, vagyis addig, a mid a jövő héten Bécsben folytatandó tárgyalások befejezték, el kell napolni.

Bécs, jun. 1.

A magyar kormány itt időző tagjai ma d. u. 2 órakor elutaztak és pedig ez alkalommal döntés nélkül. A helyzet semmit sem változott. A mai napon sem kihallgatás, sem tárgyalás nem volt, mert ő felsége délelőtt az urnapi körmenetnél volt elfoglalva, utána pedig hír szerint Schönbrunnba utazott. Az osztrák miniszterek tegnapi este óta sűrű tanácskozással folytatnak; a jövő hét folyamán pedig újra érintkezésbe lép egymással a két kormány, de nagyon is kétséges, hogy az újból meginduló tárgyalások meghozzák-e a megoldást.

A magyar miniszterelnök hangulata nyugodt, szilárd és biztos. Ugy tudjuk, hogy Széll Kálmán a holnapi nap folyamán a magyar politikusokkal közölni fogja a Bécsben történeteket, beható felvilágosításokkal fog szolgálni, a Házban azonban a dolog természeténél fogva oly nyilatkozatot, a mely a tárgyalásokat érdemére vonatkozhatnék, még nem tehet.

Jól értesült körök véleménye az, hogy Széllnek sikerült ő felségét teljesen meggyőzni a magyar álláspont korrektségéről. Hogy mindeddig még sem döntött ő felsége, annak kizárólagos oka az, hogy ezidőszent még nincsenek Ausztriában olyan számottevő és kormányképes politikusok, a kikre a dolgok jelen állásában az ügyek vezetését bízni lehetne.

Putnoky Domokos.

Az Előítélet Molochja tehát új áldozatot követelt. Pedig nincs egyetlen ország a világon, a mely gazdagabban

áldozott volna azon a véres oltáron, mint a mi szerencsétlen Magyarországnak.

Valóban nem tudom, hogy az ázsiai vér türelmetlen és zabolázatlan természetének a hatása nyilatkozik-e meg ebben avagy a XIX. évszáz végének az ideges exaltációjában tulcsapongó közzelleme a hibás, de fájdalmasan számálgatom az utolsó 25 év áldozatait, a kik vérükkel kényszerültek öntözni a társadalmi balfelfogás mérges hajtásainak talaját. Szép kis számra rug a csak úgy hevenyészettlen számított áldozatok sorozata is — mondhatom.

És az áldozatok legfőbbjéért nemcsak a humanizmus általános emberi érzülete kiált fel panaszosan.

A vak véletlen úgy akarta, hogy majd a ifjuság becsületes, nemes törekvésektől eltelt idealizmusa, majd a hazai kultúra munkájában kitartó férfiak lelkes tettvégya, majd a művészet istentől adott kedves genialitása, majd maga az emberi jogok védelmének hívatása igazságában bizó bátor öntudata legyenek azok a közéleti ágak, a melyeknek el kell hullatniuk a párbaj-mánia viharától letördeszett lombozatukat, míg sokszor a nyegle a léha tudatlanság és az igazságot kigunyoló erőszak vad önkénye nyugodtan hajto-gathatják üres fejüket a társadalmi vihar széljárásának irányában.

Am az áldozatok elbukásakor ismét és ismét megszólal a társadalmi önvád lelkiismeret-furdalása. — Mindannyiszor elhulhatjuk könyeinket a vérző tetem felett, a mely a szeretetlenség és inhumanizmus keltette ellentétek által támadt szakadékokat betömni hivatott, és megszakgatjuk ruháikat, mint a töredelmes bűnösök, a kik ére-zük a súlyt, a mely az újabb tragédia előidézésében reánk hárítja a felelősséget. És aztán ezzel maradunk.

A párbaj-büntetés szigorításáról szóló javaslatok lekerülnek a napirendről és a sors kajánsága a metsző guny sarkastikus játékát festi a tragédiához záradékul, mikor pl. a pár év előtt Nagyváradon szegény Kálmán József vérlázító mártíryumával végződött párbaj nyomán keletkezett társadalmi ació eredményeül feljegyzí a napi krónika, hogy vértanuságot szenvedett barátunk győztes ellenfelet 8 havi kényelmes álamfogházzal büntette Justitia sujtoló keze s a felségi kegyelem még azt is megenyhítette.

Vajjon így lesz ez a szegény Putnoky Domokos esetében is? Vajjon a

társadalmi jogrend megsértett lelkiismerete most is kiengesztelődik a töredelmes siránkozás nyilatkozataival s azután nyugodtan hagyja folyni a társadalmi élet hullámlását abban a mederben, a mely szűk voltánál fogva minduntalan felduzzasztja és kicsapongásra utalja a hullámokat?!

De ne zavarjuk e kérdésekkel a gyászt, a mely ma mindenféle politikai, társadalmi és felekezeti különbséget áthidalva, a Putnoky Domokos ravatalához siet. Lehajtott fátylájával reá világítson az Ő holttestére, mely mögött az emberi szenvedelmek a társadalmi baliteletek, a szeretetlenség és embertelenség vad örvénye kavargó, az ő nemes lelkesedéstől irányzott, önzetlen munkásságban kidomborodott és tragédiában végződött pályafutására, a melynek végpontján a Halál rémes árnya írja könyektől elhomályosult szemek elé a „Memento mori“-t.

Bár válnék e „memento“ egy új harcz „Mene Tekel“-jévé, mely ébressze fel az elszunnyadt kötelesség-érzetet, bátorítsa elszánt küzdelemre a már csak sopánkodó humanizmust és a diadalmas harcz eredményében változzék át a győzelmi Allelujákat hirdetőjévé, jelezvén, hogy megszűnt a társadalmi ökljog brutalitásának uralma s uralkodik helyette:

Béke, Igazság, Szeretet!

E hármias eszme világa gyujtsón örökfényt a Putnoky Domokos korán megnyitott sirja felett!!

Putnoky Domokosról.

Megremeg a toll kezében annak a tudatnak sulya alatt, hogy az, kinek nevét e sorok élére irtam — nincs többé az élők között. Hát még ha arra gondolok, hogy mily pótolhatatlan irt hagyott eltávozásával, a mi, a független Magyarországi katonái, sorai közé volt és az elgondolom, hogy a véget rettettségé mint távolította el őt szerető körünkől. Mert hisz őt csak szeretni lehetett. Hogy lehet mégis hogy a gyűlölet sötét korának reánk szakadt vad előítélete ragadta ki soraink közül?!

Lelkesebb magyar embert nem ismerem, mint ő. Nem a chauvinizmus exaltációjával, de a hazaszeretet intensív melegével ragaszkodott magyarságához és áldozott érte, a hol csak lehetett. A vármegyei életben élénk részt vett mindenba, de meghozta a maga adóját a társadalmi tevékenység más terein is. Az ev. ref. egyház életében pl.

Ezzel együtt még egy érdekes tapasztalatomról akarok szólni.

Sehol olyan békés egyetértés, jó viszony nincsen igazgató és színészek között, mint Krecsányi társulatánál. Ennek egyszerű oka van. Krecsányi igazán szeretettel foglalkozik tagjaival, s nemcsak főlebbvalója, hanem atyja is színészeinek. Legtöbbit tud a színháznál, legjobban ért a dologhoz, de ezt sohasem mutatja; nem nagyképűsködik s épen ezért van tekintélye.

Krecsányi ott van mindig a színház-nál. Elejétől végig néz és rendez minden próbát; ő maga adja az utasítást színészeinek s a legnagyobb gondnal készíti elő az előadást. Az előadásokat is maga rendezi; a függöny föl nem gördülhet a nélkül, hogy Krecsányi maga mindent a legnagyobb gondnal ne rendezett volna el. Természetes, hogy jó előadásokat produkálni csak így lehet.

Ebben az irányban, ezen az uton munkálkodik ő csaknem két évtized óta. De benne a jó színgazgató a jó hazafai is szorosan össze van forrva. Egyetlen embernek sincsen a magyarság színészet fejlesztése körül olyan elvülhetlen érdemei, mint neki; de a magyarosítás terén sem szerzett senki nagyobb érdemeket, mint ő. Ezek az érdemek Krecsányi névének tisztelt és becsülést szerettek országszerte.

Októberben ő veszi át a szegedi színház igazgatását.

Irigylem érte a szegedieket.

Barabás Ábel.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Június 2.

Kritika

Krecsányi Ignácraól és társulatáról.

A mig Szeged városában a csepürágók, hastánczművészek és orfeumzengerek aratják dus babérait; addig Krecsányi Ignác Marosvásárhelyen a „Transsylvania“ termében azt számlálgatja esténként csöndes melankholiával: vajjon a nézőtérben van-e több ember, vagy pedig a színpadon?

Ugy-e érdekes mulatság? Az bizony. Mert tudnod kell, tisztelt közönség, hogy a nézőtérben megjelenő emberek beletpi díjat fizetnek Krecsányinak; a színpadon megjelenő embereknek pedig Krecsányi fizet fellépési díjat. Már most mi történik, ha véletlenül egyenlő számban találának lenni ugyan a nézőtérben, mint a színpadon? Hiszen tudvalevő dolog, hogy a nézőtérre 1 forintért mindenkit behozsátanak; holott a színpadon sok olyan ember van, a ki naponta 10 forintot kap szíves közreműködéséért.

Ez így tart nap nap után. Bővebb kommentár nem is kell hozzá. Krecsányi ott hagy Marosvásárhelyt egy csomó pénzt: de legalább terjeszti a magyar kulturát. A csepürágók, hastánczművészek, orfeumzengerek pedig elvisznek Szegedről egy csomó

pénzt: s ezért hálából terjesztik ott a német kulturát.

Ez igen egyszerű dolog. Nem is csak Szegedet illeti érte a vád. Így van ez Kolozsvárt, így van ez Aradon, így van ez Debreczenben is: de azért mindenik városnak csak most jutott eszébe, hogy a nyári zengerek izléstelen nyafogása helyett állandósítsa a maga színészetét s egyszersmindkorra vessen véget a nyári vándorlásnak.

Szolgálgjon ez bevezetésül ahhoz, a mit Krecsányiról és társulatáról akarok mondani.

Érdeklődtem Krecsányi társulata iránt és átmentem Marosvásárhelyre. Megnéztem két előadást. Megvallom, ezek az előadások megleptek. Ilyen előadásokra nem számítottam. Alkalmatlan helyiség, rossz színpad s hozzá még gyöngye pártolás: ki várna itt jó előadásokat? Így gondolkoztam. És lám, nem így volt. Olyan előadásokat láttam, melyeket örömmel néztem meg.

Ez rávall Krecsányira. Lelkiismeretesebb színgazgató nincsen nála. A slendriánság, a nembármóság előtte ismeretlen fogalmak. Van-e közönség vagy nincs: az nem kérdés. Az előadásnak jónak kell lennie, bármilyen áldozatba kerül. Legalább én ezt tapasztaltam azon a két előadáson, a mit nála láttam.

Vasárnap Csepreghy Ferencz Sárga csikóját néztem meg. Tehát népszínműelőadás láttam és pedig olyant, melyben egy igazi népszínműelőadónak és egy igazi népszínműelőadónak játszott. A népszínműelőadónak: Áldor Juliska, a vidék legjobb népszínműelőadójának. Nem is szükséges róla beszélnem. Jól

ismeri a kolozsvári publikum, mely huszonöt-ször nézte meg tőle a Gyimesi vadvirágot, tizszer az Ördög mátkáját. Ebben a szerepben is jól ismeri őt, hiszen Török biróné egyike volt legpompásabb alakításainak. Azóta Áldor Juliska folyton haladt. Krecsányi vezető keze meglátszik rajta. Az éneke pedig hasonlíthatatlanul tökéletesebb, mint egy évvel ezelőtt. (Azóta operákban is nagy sikere volt, a mint egy ízben meg is emlékeztünk róla.) Csillag Pált Békéssy Gyula játszta, kiváló hang dolgában egyetlen népszínműelőadónk sem versenyezhet (különben is kevés van!) Hatalmas terjedelmű, esodálatosan tiszta, meleg baritonhang ez. És milyen szépen énekel a magyar nótákat! Csak úgy dagad az ember szíve tőle. Erre a két tagjára Krecsányi büszke lehet. De büszke lehet arra is, hogy neki van legjobb és legnépesebb karszemélyzete: 18 nő és 16 férfi (tehát ha nem tévedek: tizzel több, mint nálunk.) Ő az egyedüli igazgató, ki egyszersmint saját zenekart tart fenn, a mi nagy áldozatba kerül.

Hétfőn Dóczy Lajos Utolsó szerelem című darabjának előadását láttam. Rám nézve igen érdekes este volt. Ekkor láttam először Tóvölgyi Margitot, kiről már nagyon sok dicsőítőt hallottam. Jókai Mór is legnagyobb tisztelője művészetének. Ez alkalommal Druget Mária játsza. Kis szerep, de ebben is fölfedezhettem művészetének kiválóságát. Hogy mennyire becsülöm, elég ha annyit mondom: hogy csak érte is érdemes volt megnézmem az előadást. Katherinát Hohnel Aranka játszta.

Ügyes, csinos szíesznő, kiben sok temperamentum van. Ezt a szerepet sikerülten játszta; de hiszen, hogy társalgási darabokban van az ő igazi tere. Csige Böske, a társukat nai-vája bájos, eleven Duci volt. Ruby Erzsébet Erzsébet királynő szerepében intelligens színésznőnek bizonyult. A férfiak közül Thury Elemér vált ki gyönyörű színpadi alakjával és dicsőítőjének nemes pathosszával Laczi Ápor szerepében. A királyt pompás maszkban, karakterisztikusan ábrázolta Réthely Lajos, ki rendkívül invencziózus színésznek látszik. Jól játszta a paduai herezeget Berkly Ferenc; Bubek nádot pedig Bartos Gyula, kit jól ismer a kolozsvári közönség. Ha színlap volna kezemnél, szívesen írnék a többről is; így azonban a kisebb szereplők neveiben nem vagyok eléggé biztos.

A mi az előadásban legjobban meglepett, az a minden tekintetben precíz összjáték volt. Nem is esoda. A szerepét mindenki folyékonyan tudja. Az előadás nem döcög, nem akadozik; szépen, frissen gördül — szóval úgy megy, mint a karikacsapás. Meglátszik, hogy próbákban érik meg az előadásra. Hiába, ez a Krecsányi módszere. (Sok helyt kiment már a divatból.) A rendezés gondos; a kiállítás szintén. A díszletekről nem beszéllek, hiszen ezek a marosvásárhelyi színpadhoz készültek; de a ruháiról bátran mondhatom, hogy szebbek, fényesebbek, mint bármelyik vidéki színház. Fényes kiállításra, díszletekre, ruhákra egyetlen színgazgató nem áldoz annyit, mint Krecsányi Ignác.

nem közönséges szerepet töltött be s kezdettől fogva alapítóként vett részt az E. M. K. E. mozgalmában is. És a miben részt vett, azt tisztán és önzetlenül szolgálta. Sehol nem alakoskodott. Mindenütt és mindenben igaz emberként igyekezett eljárni és megvetette, gyűlölte a hazugság és öndicsőítő reklámozás eszközeit. Sirkövére elég lesz reá vélni e két szót: „*vir integer*”. Mert az volt egész életében, annak minden pillanatában.

V. A.

Putnoky a ravatalon.

Kolozsvár, jun. 2.

A függetlenségi eszmék religiává magasztosultak lelkében. Nehéz viszonyok között is bátran, elszántan megállt mellettük. Nem alkudott belőlük, de áldozott értük. A tekei választókerületben, a hol a hatóság önkénye, a szászok byzantinizmusa és a választókerület közönsége egy jó részének alacsony értelmi színvonala annyira megnehezítették a pártszervezés munkáját, több választáson tisztességes erkölcsi sikerrel vette fel a harcot s a legutóbbi választások alkalmával komoly munkát adott jelöltségével a kormánynak. Sokan úgy is tekintették, mint előbb-utóbb valamelyik kolozsmezei kerület leendő képviselőjét. Halálával ez a remény is, annyi mással együtt megsemmisült.

A közéleti események felől gyakran közölte velem véleményét. Egészséges, hazafias gondolkodása minden kérdésben megtalálta az igazságot. Legutóbb a hírhedt csongrád átirat dolgában keresett fel levelével. Akkor, mikor Kolozsmezei pártoló határozattal egyhangulag magáévá tette Burg Dénes ismert kezdeményezését. Ő be akart jönni a közgyűlésre, hogy egymagára tiltakozzék a monstruos határozat ellen, de lekéselt a vasutról. E felett érzett haragjáról irt nekem egy pár sort és egyszersmind jelezte álláspontját a szóban forgó kérdésben. E megjegyzéseit is tartózkodás nélküli, őszinte, igaz meggyőződés sugalta. Mert ő meggyőződését soha meg nem tagadta.

Kevés embert tudok, a ki irányában olyan egységes lett volna az elismerés, mint irányában. Mindenki becsülte puritán jellemeért, önzetlen, igaz hazaszereteteért és farradhatatlan tevékenységeért. Ez ember és jó magyar volt. És hogy ezzel a tulajdonságokkal ebben a korban imponálni tudott: az mutatja legjobban, a nem közönséges erőt, a mely felett egyénisége rendelkezett.

Minden márczius 15-én bejött Kolozsvárra, hogy velünk együtt ünnepelje az új Magyarországot születését. Csak 1898-ban maradt el, mert ekkor ő maga rendezett jubiláris emlékünnepelet Tekében, a szászok között. Felkészése nem ismert akadályt s Teke fényes ünnepben emlékezett meg 1848. márczius 15-éről. Mi pedig minden márczius 15-én fájdalommal fogunk tekinteni az ő üres helye felé és tisztelettel, kegyelettel emlékezünk Róla.

Az utóbbi időben ismételt bejött Kolozsvárra. Nem rég az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése hozta be, — majd utolsó, végzetes bejövetele alkalmából, a meggyűlése. Az egyházkerületi ülésen a görényi egyházmezei főgondnoka választotta meg, s ime alig pár napig viselte díszes állását. A meggyűlést megelőzőleg, mint gazdasági előadó egyik szakbizottság-

ban teljesítette nagy számú mobilis officiumai egyikét. Tudtommal ezt is először és utoljára. A végzet kiragadta közülünk. Talán azért, mert kellett, hogy emléke, mint a hazafias kötelességek odaadó teljesítésének ritka példája a martyrium fényében megdicsőülve, maradjon reánk. Örizzük hát azt meg tisztán és kegyeletesen!

Ott nyugszik az élete delén, munkarejének teljében, oly tragikus véget ért derék, lovagias érzületű férfi kiterítve a halottas házban.

Vérző szívvel álljak körül a ravatalt ronkonok, a jobarátok és ismerősök nagy száma. Putnokyt a ki csak ismerte, mindenki tisztelte, becsülte, szerette. Nem vétett ő soha senkinek. Lovagias érzületével, szerény modorával, figyelmes viselkedésével, a jó eslekvésre irányuló hajlamaival mindenkinek igyekezett kedvére tenni, szolgálatára lenni.

Ő nem bántott meg sohasenkint. De ha őt megbántották, nem tűrte el a sértést, megtorlás nélkül. Előhozakodnak egy korábbi párviadalának történetével azok, a kik ez esetben védelmére igyekeznek kelni. Tényleg volt egy párbaja a korábbi években.

Akkor is édesanyja nevének és emlékének tiszteletben tartása érdekében állott ki a sikra a gavallér férfi és szerető fiu.

Megállunk a ravatal előtt és szomoruan kérdezzük: voltaképpen miért kellett Putnokynak ifjú élete delén elpusztulni?

Kinek mit vétett? Senkinek semmit. Kinek mit használt? Mindenkinek, a kinek csak tehette. Különösen a köznek sokat. Az ő háza, az ő birtoka, egy vára, egy bástya volt Erdélyben a magyar nemzetnek, kellős közepén a magyart elnyomni igyekező nemzetiségeknek.

Ő egy őrszeme volt a nemzeti eszmének. Egy férfi, a ki nem hivatkozott, nem állott ki a piacra, hogy a mellét verje, de a kinek lelkében a hazafias érzés lángja fenn lobogott, s minden eslekvése hazaréztünk magyarságának erősítésére irányult.

Ki fogja már most Putnokyt nekünk visszaadni? Ki fogja hazaréztünkben e puritán, munkás férfi által teljesített nemzeti missiót azon az örhlényen, melyen ő állott tovább vinni? Ezek mind olyan kérdések, a mire feleletet fájdalom, nem nyerünk.

A temetői halottas kápolna egészen gyászszal van bevonva.

Ott fekszik virág és koszoru között. Az ismerősök és tisztelők a koszorúk nagyrésztét a m.-erkendi temetésre küldik. Ez vasárnap lesz.

A többek között ott láttuk a következők koszoruit.

Saroltád feledhetlen Domokosnak. Feledhetlen öcsénknek Putnoky Miklós és családja.

Az igaz barátunk Gál Gyula. Szeretett igaz barátunk Irén, Zoltán. Putnoky Domokosnak gr. Bethlen Károly.

Igaz jó embernek Benkő Mihály (nemzeti szalag).

Kolozsvármegyei takarékpénztár Putnoky Domokos ig. tanácsosnak.

Putnoky temetése.

A szokatlantul korai idő daczára nagy közönség gyűlt össze a kolozsvári temető kápolnája előtt, hogy kikísérje a pályaházhoz, utolsó előtti állomására Putnok hamvait.

A jóbarát temetésére lejött Ugron Gábor képviselő is.

Ott láttuk a közönség soraiban a következőket:

szinben volt és oly szenvedőnek látszott, hogy a kik látták, alig ösmerték meg. Egy este Lady Kilmore arra kérte, hogy menjen le a szalonba.

— Ott is éppen ugy lehetek mint egyből, gondolá Hilary magában. Ha a nénjének azáltal örömet szerez, le fog menni.

Nem álmodta, hogy ott minő megpróbáltatás várt reá. Azon délután igyekezett magát reá bírni, hogy titkát a nagynénjének ömondja; el kellett azt mondani, ha csak az Ég az ő irlalmában magához nem veszi. Lelke annyira tele volt e tárgygyal, hogy először észre sem vette, hogy vendégek voltak a szalonban, míg Lady Ardean elibe nem ment.

— Édes Hilárym, mit csináltál magaddal? — kiáltá. Te olyan vagy, édesem, bocsásd meg a paraszt hasonlatosságot, mint-ha kimosták volna. Nem tudtam, hogy olyan beteg voltál.

Midőn Hilary utólagja beszélt Lady Ardeannal, az ő szeretett férje az oldala mellett állott és ennek az emléke forró könyveket hozott a szemébe és a hangja reszketett, midőn beszélni próbált. Lady Ardean nagy érdeklődést érzett iránta.

Ekkor Lady Mari hozzájuk ment csudálkozva, hogy az a halvány, szenvedő arcu szép leány ki volt. Lady Ardean bemutatatta őtet és ők ketten, kik oly különösen keresztetek egymásnak az élet útját, először néztek egymásra. A Hilary szive fellázadt az ő helyzete ellen. Itt volt az a nő, a kit Lajos soha sem szeretett, mely gyászba öltözve, a kit mindenki kondoleált bánatának nagyon mérsékelt kifejezéséért; míg ő, a kit Lajos egész szívével szeretett, kinek arczát megcsókolta, a ki felesége és özvegye volt, a gyászolása külső jele nélkül jelent meg, de vérző szívvel!

Béldi Ákos gr. főispán, Lázár István gr. alispán, Kozma Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő, Sándor János főispán Kültetőmegyéből, Szabó József nagybirtokos Szász-fenesről, gr. Wass Béla képviselő Czegéből, gr. Bethlen Károly, Hóry Béla Kolozsvármegye árvászeki elnöke, Magyary Mihály szerkesztő, Jákey Aladár, Merza Lajos, Tulsek Sándor dr., Matskásy Pál, Mikó Imre, Benel Ferencz a függetlenségi párt elnöke, Szádeczky Lajos dr., Benkő Mikály, Dobál Antal, Gidófalvi István közigygyző, Herezeg Zsigmond, Somody István, dr. Várady Aurél ügyvéd, Buci kerületi mérnök felügyelő, Sámi László, Molnár Endre tanár, Gócs Jenő, Endes Miklós bírák, Kóvári Mihály ügyvéd, Kóváry Ernő dr., Gál Gyula nagybirtokos M.-Kályánból, Tulogdi Soma, Velits Zoltán és még sokan.

A család részéről jelen volt: Bonis István képviselő, azelhunyt apósa, Albrecht Lajos bánfilyhunyadi ügyvéd és neje, sógora, sógornője az elhunytak. Ott volt unokaöccse Putnoky József hadnagy.

A gyászkapalnában Szász Gerő mondott imát és emelkedett szellemű beszédet az elhunyt felett, méltatván annak szívjóságát, puritán egyéniségét és nagy munkásságát a társadalmi élet terén.

A temetést Czeec János intézete rendezte. Déli 12 órakor érkezett ki nagy kísérettel a gyászkoosi a pályaházhoz, hol egy belőli gyászszal bevont teherkocsiba helyezték az elhunytat.

Egy fekete koszorut is helyeztek a menet előtt a koporsóra. A koszorun semmi felirat nem volt. E névtelen koszorut a gyászkoosi, midőn a halottat a vasuti kocsiba helyezték, visszahozta...

Putnoky sebe.

A golyó, mely a Putnoky életét kioltotta, oly erővel ronscolta szét a koponyacsont három falazatát, hogy a csontok, a mint a törvényszéki bonczitani intézetben a bört lefejtették, apró szilánkokban szétestek.

A szilánkokat alig tudták összeállítani úgy, hogy megállapítható legyen a golyó által ütött lék.

Tizenháromez milliméteres nagyságu nyílást ütött a keresztül furódott golyó mindkét oldalon s oly erővel hatott, hogy elefánt életét is kioltotta volna.

Putnoky utolsó munkája.

Putnoky közgazdasági tudósító volt. Mint ilyen, tisztelt nagy buzgalommal igyekezett betölteni.

Egy terjedelmes memorandumot dolgozott ki a belügyminiszterhez, a melyben a tagosítás körüli mizeriák elenyésztetésének módjait fejtegette.

Ezt a feliratot oly világos, tárgyilagos és körültekintő modorban készítette el, hogy Kolozsvármegye állandó választmánya, mely tüztesen foglalkozott vele, azt egyhangulag elfogadta.

Egy félórát tartott, míg a terjedelmes dolgozatot felolvasta Putnoky.

Kedden este 7 óráig részt vett az állandó választmány ülésének tárgyalásán.

Hozzászóltott több kérdéshez kétszer-háromszor is. Ülés vége az aljegyzőnek kijelentette, hogy tagosítás memorándumába szerdán reggel néhány sort még betesz. Szerdán azonban már kioltotta életét a nemes férfunak a gyilkos golyó.

Egyleti élet.

Az egyetemi önképzőkör tudományos szakosztályai junius 4-én vasárnap d. u. fél 6 órakor ünnepélyes zárógyűlést tartanak, a melyre a nagy közönséget szívesen látják. A gyűlésen felolvasásokat fognak tartani népszerű módonban Góth Lajos orv. tanhallgató, ifj. Polcz Rezső és Boeskor Mihály joghallgatók.

Kénytelen volt válaszolni, mert Lady Mari nagyon szívélyesen beszélt hozzá, azt mondva, hogy döjlön le és ügyeljen magára. A diványhoz vezette Hiláryt és lefekette és látva a halálos sápadtságát, azt gondolta, hogy fázik és egy meleg shawlal betakarta.

Ekkor a Hilary belépte által félbe szakadt társalgást folytatták; Carlisle századosról beszéltek. Lady Mary nem vett máskülönbén részt benne, csak halgatta, a mit beszéltek róla; de Lady Kilmorenak meg volt a saját célja. Azt gondolta, hogy ha Hilary halja, hogy Carlisle mindenki a Lady Mari tulajdonának tekintti, örizkedni fog mások előtt elárulni, hogy a más jegyese iránt valaha érdeklődött.

Tehát, csakhamar reá vette Lady Marit, hogy beszéljen róla és a Lady Mari szive felmelegedve azon rokonszenvre, a miben részesült, többet mondott, mint a mennyi joga volt mondani. Ugy beszélt róla, mint ha annak a saját szabad akaratából lettek volna eljegyzett szeretői; azt mondta, hogy egész életét az ő emlékének fogja szentelni és kijelentette, hogy Carlisle után minden férfi közönségesnek látszik előtte.

Egyeszer azon diványról, melyen a szerencsétlen fiatal asszony feküdt, félig elfojtott nyögés hallzott; Lady Mari hirtelen megfordult.

— Édesem, ez a hűség árt magának, nagyon kell ügyelnie.

Aztán, ugyanazon nyugodt modorban beszélt a temetésről és annak a részleteiről és a saját érzelmeiről, mint főgyászoló. Még többet mondott volna, de akkor egy mély fájdalom nyögés jött a Hilary fehér ajkairól és midőn Lady Kilmore oda ment, a hugát eszméletlen állapotban találta.

Ezután hétélig feküdt az betegen és a környezete aggódott az életéért.

tók. A gyűlés helye az Egyetemi Kör. (Jókai utca 4.)

Mulatság.

Elhalasztott táncemulatság. A helyőrségi tiszti lövész egylet által holnapra (junius 3) tervezett táncestetély idő-járási változások és a hűvös idők miatt jövő szombatra (junius 10) halasztatott el.

Országos diákértekezet.

Kolozsvár, jun. 2.

Ünnepi zaj, ünnepi élénkség uralkodik az utcákon. Dalás magyar ifjak járnak-kelnek Mátyás király szülővárosában, „kinces” Kolozsváron. Nagy eszméket, nagy gondolatokat forgatnak agyukban, melyek felett fognak tanácskozni komolyan, megfontoltan.

Legyetek üdvözölve hazánk ifjusága ez ősi város falai között. Abban a nagy munkában, melyet magatok elé tűztetek, segíteni fog a magyar szellem geniusza, mely ott lebeg felettetek s mely lelkesít abban a nagy munkában, melynek áldásos gyümölcseiről áldani fog az ifjak milliója.

Az országos diákértekezletre érkezett tagok fogadtatásáról s egyéb az E. Kör jubileumával összefüggő ünnepségekről a következőkben számolunk be:

Videki kiküldöttek érkezése.

Az ország főiskolái által az Országos diákértekezletre kiküldött delegáltak közül május 30-án este érkeztek meg a kecskeméti: Szakács József, Szalontai József és Györfy Pál.

31-én reggel érkeztek meg: Lenkei Géza, Tőke Gyula, Völgyi László és Lövy Dezső Budapestről. Jun. 1-én reggel érkeztek meg: Wolfner Pál Budapestről, Kun Béla, Mohácsy János, Sipos Béla, Grosz Sándor, Fráter Ernő, Hirschfeld Dezső, Mészáros Károly, Boros Lajos, Vajda Károly, Madarassy Gyula Debreczenből. A kiküldötteket az álmánál Gergely György és Perl Alfréd fogadták.

Diákértekezleti előtanácskozás.

Az országos diákértekezlet előkészítő előtanácskozás máj. 31-én délután 4 órakor vette kezdetét az E. K. helyiségében. Az előértekezlet elnöke: Lenkei Géza (Budapest) választotta meg. Lenkei megköszönte a bizalmat, javaslatot tesz arra nézve, hogy fejjeze ki az előértekezlet Gergely Györgynek a diákértekezlet előkészítésére irányuló sikeres munkásságát jegyzőkönyvi közönet. Javaslat egyhangulag elfogadtatt.

Völgyi László (Budapest) a paedagogium nevében köszönetet mond a meghívásért. A mióta a paedagogium a népoktatás köréből kiszakítva s főiskolai jelleggel bír, most van először alkalma a magyar diáksággal való együttérzést és a diákszövetségi eszmékhez való ragaszkodást demonstrálni. Örömmel teszi ezt s a paedagogium hallgatóinak, mint a magyar diákszövetség győzelemeért lankadatlanul küzdő lelkes csoport buzgó segítő csapatának üdvözlését tolmácsolja.

Az értekezlet örömmel veszi tudomásul a paedagogium bejelentett csatlakozását.

Kmoschek Elek (Kolozsvár) javaslatot tesz a szavazások kérdésére vonatkozólag. A Budapesti és a kolozsvári Egyetemi Kör birjanak 5—5 szavazattal, a többi egyesületek 2—2 szavazattal. Szólásjoga legyen minden az elnöknek jelentkező egyetemi vagy főiskolai hallgatónak, de szavazati jogosultsága csak a mandátummal bírónak legyen.

Az előértekezlet Kmoschek Elek javaslatát elfogadta.

Polcz Rezső (Kolozsvár) indítványozza,

XIII.

Néhány hónap telt el azon este óta, midőn Carlisle Hilary, győtvőre és későbbesve, olyan betegség által lett leverve, mely közel hozta a halálhoz. Most októbernek az első hete volt és Lady Kilmore szomoruan és csudálkozva a kedvencz szobájában ült. Nem tudta Hiláryt megérteni.

A leány felgyógyult a nagy betegségéből; de megváltozott és azóta soha sem volt a régi. Lady Kilmore Cannesbe vitte, két hetet töltötték Párizban, de mentül több helyre mentek, Hilary annál rosszabbul érezte magát.

Ez rejtélyes volt Lady Kilmore előtt.

Hilary egykor oly vidám volt, a házat napfényvel és nevetéssel töltötte be és most valahányszor a néje abba szobába lépett, a hol ő volt, sirva találta. Ha váratlanul ment oda, a hol ő volt, mindig szenvedő állapotban és egyedül találta.

Lady Kilmore egy dologgal egészen tisztában volt — hogy Hilarynak, a Carlisle százados halála felett való bánatán kívül nagyobb baja kell, hogy legyen. Ő ladsága tudta, hogy a fiataloknál idővel a legkeserűbb bánat is elmúlik; de a Hilary bánata nem múlt el és a nagynénje komolyan kezdett aggodni miatta. A leánynak az egész külseje megváltozott; areza megnyúlt és elveszítette az üde pirját, szép szeméi bágyadtak voltak. A fájdalom kifejezése soha sem múlt el az arczáról, olyan volt, mint a ki egy titkos bánat sulya alatt hervad.

Még volt valami, a mi Lady Kilmore előtt különösnek tűnt fel, a Holmes Jane nagy aggedalma. Az az asszony mindenüvé kísérte a fiatal unőjét és olyan bánatosan és szánalommal nézett reá, hogy Lady Kilmore előtt többször feltűnt a viselkedése.

(Folytatása következik.)

Hilary.

— A „Törisek és narancsvirágok” szerzőjétől. — Angolból fordította: **AMICA.**

XIII.

(Folytatás.)

(19)

Mit kellene tennie? Mit tehetett, a mint megtörve, nyomorultan és késéggel eseten feküdt? Folytonosan e kiáltás volt az ajkain: „Drágám, nyujtsd ki a kezedet felém, vigyél magaddal!”

Talán soha senki sem imádkozott oly buzgón a halálért, a hogy ez a fiatal asszony tette, aki hátra maradt, hogy a legrettezenebb megpróbáltatásokkal egyedül álljon szembe. Mi haszna lett volna megmondani, hogy Carlisle Lajos őtet szeretete, midőn Lady Mari viselt gyászt érte és mindenki véleménye szerint oly „szépen” viselte magát? — Hilary dühös volt, midőn ezt a szót hallotta. Akárki „szépen” viselhette magát, midőn szívének szerelme nem volt a kezében. Lady Mary mi felett viselte magát „szépen”? Hiszen ő nem szenvedett semmit.

Hilary érezte, hogy gyűlölte Lady Marit, midőn észrebe jutott, hogy szeretett férje élne és jól volna, ha ő nem lépett volna közbe. Mert ha azon a végzetes napon nem ment volna Scarsdaleba, most együtt volnának!

A szerencsétlen fiatal asszony majdnem a férje gyilkosának tekintette Lady Marit; ha nem lett volna lekötve hozzá, nem halt volna meg ugy, a hogy tévé. Hilary a beszétfélt szobájában feküdt ezekről gondolkozva és csudálkozva, hogy életének a rövid tragédiája miképpen fog végződni.

Hogy ő azon napok alatt mit szenvedett, azt egyedül csak az éj tudta; talán még a hűségese szobaleánya sem gyanította. Midőn Hilary lement a lépcsőfőn, oly rossz

hogy a diákértekezlet tanácskozásaira vonatkozólag érvényes szabály gyanánt fogadtassanak el az Egyetemi Kör ügyrendtartásának a tanácskozásokra vonatkozó részei, a hol nem volnának kielégítőek, a magyar parlament házszabálya és a parlamentáris szokás azzal a módosítással, hogy minden szolásra jogosult nem egyszer, hanem kétszer szólhasson egy tárgyhöz.

Az előadók és indítványozók ezen kívül a zárszó jogával is élhetnek.

A diákértekezlet elnökeiv: Lenkei Géza (Budapest) és Gergely György (Kolozsvár) közfelkeltással megválasztattak.

A diákértekezlet alelnöki tisztségeire jelölték: Györfy Pált (Kecskemét), Zerkovitz Rudolfot (Budapest), Wolfner Pált (Budapest), és Polcz Rezsőt (Kolozsvár). Főjegyzőknek: Szabó Imrét, Herberger Bélát (Kolozsvár) és Mohácsy Jánost (Debreczen). Jegyzőknek: Völgyi Lászlót (Bpest), Fazakas Józsefet, Boeskor Mihályt és Eöry Lászlót (Kolozsvár) Lövy Dezsőt (Bpest).

A mandátumok megvizsgálására igazoló bizottság küldetett ki Kmoschek Elek (Kolozsvár) elnöke alatt. Tagjai: Tőke Gyula (Bpest), Váci József és Schiffmann Ferencz (Kolozsvár).

Az előértekezlet rövid vita után megállapította a diák-értekezlet programját.

Majális.

Este a sétatéri kioszkban fényesen sikerült majális volt, melyről lapunk más helyén emlékezünk meg.

Tiszteletés.

Az országos diák-értekezlet tagjai jun. 1-én délelőtt tisztelegtek dr. Ternér Adolf rektornál, Szavcsina Géza polgármesternél, gróf Béldi Ákos főispánnál és dr. Fabinyi Rudolfnál, kik igen szívesen fogadták a küldötteket.

Torna- és vívó-verseny.

Délután 4 órakor kezdődött háró Weszlényi Miklós öméltsósága védnöksége mellett az országos főiskolai torna- és vívóverseny a Torna-Vívó udvarán kevés számú közönség jelenlétében, habár a bemutatott gyakorlatok: a kard-vívás, görög-római akrobatika gyakorlatok, nyújtó-tornázás, korlát-tornázás és birkózás sokkal nagyobb közönséget érdemlethet volna meg. A versenyeket Girdolni Frigyes és Vermes Lajos vívómesterek vezették nagy sikerrel. A versenyben mind kitűnő erők vettek részt, ki-ken meglátszott a nagy gyakorlottság.

A verseny bíróság elnöke: dr. Pisztory Mór; tagjai: dr. Fabinyi Rudolf; br Feilitzsch Arthur, Fekete Miklós, Kelez Zsigmond, dr. Lindner Gusztáv, Merza Lajos, Palkovits József, Péter Benjamin, Sándor József és br. Wildburg Aladár urak voltak.

1. Vívó-akadémia volt. A jutalmat, a kolozsvári hölgyek díját, egy serleget Garzó Béla bh. nyerte el.

2. Kardvívás-verseny. Az I. nagy ezüst érmet Trandafir Béla jh. a II. kis ezüst érmet Pap Valér jh. III. bronz érmet Gabányi Imre nyerte el.

3. Nyújtó-tornázás. Győztesek: Garzó Béla (I. nagy ezüst érem); Veress Ferencz orvh. (II. kis e. érem); Gabányi Imre (III. bronz érem).

4. Magas és távugránál az I. díjat (nagy ezüst érem) Issák Zoltán bh., a II. díjat (kis e. érem) Elekes Dénes nyerte el.

5. Korlát tornázásnál Florián János nagy ezüst érmet, Ungvári János kis e. érmet és Gabányi Imre bronz érmet kapott.

6. A birkózásnál a jutalmat (egy ezüst érem) Veress Ferencz orv. h. nyerte el.

A versenyen kívül még voltak igen szép és szabatos gyakorlatok. A verseny folyama alatt katonazenekar játszott. A jutalmakat a zsüri fél 7 órakor osztotta ki nagy éljenzések között.

Értekezlet.

Verseny után a főiskolai küldöttek és a helybeliek értekezletet tartottak az Egyetemi Körben, melyen nagy vitát provokált az, hogy az országos diákértekezleten az egyes egyesületek kiküldöttei hány szavazattal birjanak.

Ismerkedési estély.

Este a New-York szálló külön termében ismerkedési estély volt, mely igen kedélyes hangulatban folyt le és messze benyult az éjbe. Természetesen pohárköszöntőkben sem volt hiány. Az első pohárköszöntőt Gergely György (Kolozsvár) mondotta a vendégeknek. Lenkei Géza (Budapest) a kolozsvári egyetemi ifjuságot élteti. Sipos Béla (Debreczen) Gergely Györgyöt élteti önzetlen munkásságáért. Lövy a bpesti állatorvosi akad. küldötte a magyar ifjuság együttes működésére ürti poharát. Kunfy Zs. Gergely Györgyöt élteti. Boros Lajos (Debreczen) a Gergely Györgyben munkálkodó szellemre ürti poharát. A pohárköszöntők elhangzása után majd Boros Lajos, majd Lenkei Géza gyönyörködtették a még sokáig együtt maradt társaságot ügyesen előadott monologjaikkal.

Kirándulás Maros-Ujvárra.

Ma reggel a 6 órai gyorsvonattal a diákértekezletre jött kiküldöttek, valamint egyetemünknek több hallgatója kirándult Maros-Ujvárra. Fel 8 órakor érkeztek meg M.-Ujvárra, hol nagyon szívélyesen fogadták és üdvöztetőkkel halmozták el. Megtekintették a bányát és a felső újvári várat. A bánya igazgatót mindent a legaprólékosabb részletekig megmutogattak.

sek lesznek a Vigadó nagytermében, mely érdekesebb igérkezik, mivel az ifjuság log-jobb szónokai fognak beszélni.

Jubileumi Köri Majális.

Kolozsvár, jun. 2.

Az „Ezeregy éjszaka” tündérmeséjét élveztem átcsütörtök reggelre virradólag az Egyetemi Kör jubiláris majálisán. Virágillatos, szerelemfakasztó május szeszélyes időjárással végződött. Szerdán este szeptemberi hideg szél sivitott át a sétatér lombos fái között s hullámokat torlasztott a sétatéri tó sima tükre, azonban ez nem akadályozta meg azt, hogy a sétatéri kioszk zsufolásig meg ne teljen.

Soha tudósítói tisztem nehézségét annyira nem éreztem, mint a jelen alkalmammal, midőn e jubiláris majálisról kell írnom, hiszen a béli tudósításoknak, mulatságoknak nyelve már annyira ki van merítve, hogy nem találok alkalmas kifejezést, melylyel e fényes mulatság sikerét méltóképpen ecselelhetném. Tehát csakis a nevezetesebb eseményekre szorítkozom. Pont 9 órakor jelent meg a délszaki növényekkel gyönyörűen feldíszített teremben Csikai Gyuri Rákóczy indulója mellett az elragadóan szeretetre-méltó háziasszony:

Feilitzsch Arthur báróné, ki az ő számára elkészített emelvényen foglalt helyet. Az érkező vendégeket *Rajcsányi* Gyula a majális tevékeny és buzgó elnöke s az al-elnökök: *Asztalos* Kálmán, br. *Bánffy* Endre, *Széky* Tibor és *Wellmann* Géza fogadták.

Az „Egyetemi Lapok” tevékeny szerkesztője igen érdekes meglepetésben részesítette a majálison megjelent hölgyeket, meny-nyiben éjjelkor az „E. L.” kongresszusi száma megjelent, mely a majálison résztvevő hölgyek névsorát is tartalmazta.

Ennek a kellemes meglepetésnek jó magasan megörvendtem s lecsaptam tudósítói ezeruzamat örömömben, hogy a tudósítás legnehezebb része: a hölgyek névsora készen van.

Ide ígattuk tehát az E. Lapokban megjelent névsort, melynek hitelességére természetesen a felelősség *Pócs* Radó barátomat az E. L. érdemes szerkesztőjét illeti.

Leányok: *Török* Annuska, *Angyal* Ilona, *Ajtai* nővérek, *Benedek* nővérek, *Fazakas* E. és *Ida*, *Tomesik* Margit és *Pólika*, *Csernyánszky* Margit és *Ella*, *Páljános* Mariska, *Bagyinszki* Ida, *Balázs* Ilona, *Pál* Rózsi, *Nagy* Józsa, *Bábolnai* Czeccil, *Farkas* nővérek, *Barátosi* Erzsike, *Nagy* Mariska, *Várady* Dóra, *Pohl* Margit és *Jolán*, *Hilbert* Stefi, *Kozma* Róza, *Veress* Irma és *Eta*, *Mott* Klára, *Tóth* Vilma, *Novák* Ilonka és *Adél*, *Feder* Gizzi, *Hanasziesics* Mariska, *Tokos* Margit (Hajasad), *Kovács* Maris (Nagy-Enyed), *Szabó* Emmuska, *Pataki* O., *Pál* nővérek, *Láposi* Róza, *Pap* Erzsike, *Rettegi* Margit, *Reschner* Anna, *Széles* nővérek, *Somodi* Illa, *Csákány* Irma, *Tuka* Emilia, *Pap* Aranka, *Subotin* Marisk, *Gabányi* Margit és *Tinike*, *Felszegi* Jolán, *Halász* Fatime, *Novák* nővérek, *Perl* Eliz, *Hints* Rózsi, *Hints* Margit, *Martin* nővérek, *Farkas* Ilona, *Ács* Ilona, *Erzsi* és *Dudi*, *Nagy* Piroksa, *Dobál* Margit, *Elekes* nővérek, *Gyarmathy* nővérek, *Ferk* Gizella, *Meltz* Ilza, *Pungur* Bella stb.

Asszonyok: dr. *Török* Istvánné, *Engel* Adolfiné, *Novák* Mihályné, *Ajtai* K. Albertné, *Benedek* Ferenczné, *Bántó* Kornélia, *Nagy* Lászlóné, dr. *Szamosi* Jánosné, *Bagyinszki* Ida, *Bábolnainé*, dr. *Farkas* Lajosné, *Pallós* Albertné, *Várady* Károlyné, *Pohl* Antalné, *Kozma* Ferenczné, özv. *Hilberth* Károlyné, özv. *Veress* Sándorné, br. *Feilitzsch* Arthurné, *Csernyánszky*né, *Szivér* Elemérné, *Reschner* Károlyné, *Széles* Károlyné, *Czobél* Béláné, (*Tuson*), *Hanasziesics*né, *Somodi* Istvánné, *Gabányi* Endréné, *Gróf* Mikésné, *Pál* Béláné, *Tukáné*, *Feder* Ottokárné, *Felszeghy* Dezsőné, *Hints* Gergelyné, özv. dr. *Martin* Lajosné, dr. *Farkas* Gyuláné, *Mihály* Istvánné, *Gyarmathy*né, *Elekes* S.-né, *Perl* Józsefné, *Dobál* Antalné, *Tóth* Sándorné, *Meltz* Hugóné, dr. *Csávássy* Gyuláné, *Csákány* Istvánné stb.

Notabilitások: *Kovács* Gyula, dr. *Szamosi* János, br. *Feilitzsch* Arthur, gr. *Mikes* Zsigmond, *Szvacina* Géza, dr. *Terner* Adolf, gr. *Lázár* István alispán, dr. *Meltz* Hugó stb. Ha még megemlítem azt, hogy a mulatság reggeli öt órakor a legrozsásabb hangulatban ért véget: akkor a jubileumi majálisról teljesen beszámoltam.

B. L.

ZENE.

Az Egyetemi Kör jublieumi hangverseny. A jun. 5-én (hétfőn) a Vigadóban megtartandó nagyszabású Köri hangverseny, a melyről már többször megemlékeztünk, igen fényesnek ígérkezik. A tegnapi összejövetel a lehető legjobb reményekre jogosít Im-

pozáns zenekar, énekkar, s még impozánsabb solók: ezek azok, a mikről tegnap este meggyőződhetünk. A rendezőség értesíti a t. közönséget, hogy karzati helyeket is kaphatni 1 firtal *Kovács* P. fia és *Bittó* R. főtéri üzletében. Hogy mekkora a hangverseny iránt való érdeklődés, azt legjobban bizonyítja a jegyek kelendősége.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, junius 2.

Nagy lépések...

Nagy lépések előtt áll ma Egész Magyarország. — S mint döntik el, vajh ki tudja Ott, Bécsben a sorsát?...

Nem engedünk korszántházból, Melyen szírként állunk; Hogyha nem tágit az osztrák: Akkor különváltunk!

Ez a jelszó; — s mégis, mégis... Tudja az ég, félek; Mert hát, hogy is szól a nóta? Furcsák tul a népek!...

Megtanított már rossz sorsunk Századokon által, Hogy szörmentén alkudozzunk A sógor osztrákkal!...

S Ön „Dal a hétről” szerzője, Mikor a hur fesztül, Zsongó dalát abba hagyni — S pláne halmi készül?!

Azért, mert „jön az ugorka!”? Oh, kérem, ne tegye; Költők is eszik, ha hozzá Van pipepecsenye!

Ön szives, s helyét átadja E lapban énnekem. Köszönöm, de szívójságát Igénybe nem veszem.

Nem, mert egy hur, ha megfeszül Lelkembem néha bent: Az csak saját fájdalomról S politikáról zeng.

Krónikás.

— **Ugron Gábor Kolozsvárt.** Ugron Gábor országgyűlési képviselő jelenleg Kolozsvárt időzik. Ugron eljött, hogy részt vegyen egyik legjobb barátjának, Putnoky Domokosnak a temetésén. Néhai Putnoky Domokos Ugron Gábor program beszédje meghallgatásáért Mező-Erkedről utazott Szilágy-Somlyóra március havában. Rendkívül nagy tisztelője volt Ugronnak Putnoky. A függetlenségi párt kiváló oszlopa a benső részvét adóját kívánta leróni a független Magyarország eszméjének a kiváló apostola előtt.

— **A párbaj oka.** Az első nap zavaros hírei és sokféle verziói közül kidomorodik a valóság. Oberschall ismertett meg-jegyzését Putnoky nagyon zokon vette. De magába fojtotta feiindulát és percéről-perc-re várta, hogy ezt ellenfele észreveszi és megkorrigálja. Oberschall ellenben csak ártatlan tréfának vélte, talán egészen meg is feledkezett róla, hogy a mikor végre magukra maradtak, Putnoky nem birt magával, elragadta az indulat árja és tetlegességgel torolta meg a bántalmat, a melyet pedig Oberschallnak nem volt szándékában követni. Az ütleget megelőzőleg a szemtanúk állítása szerint nem is volt szóváltás Putnoky és Oberschall között, Oberschallnak még ideje sem volt magát kimagyarázni és az a körülmény, hogy Putnoky Oberschallnak ismeretes megjegyzése által érezte magát sértve, csak a párbajt megelőző tárgyalások rendjén hozatott tisztába. Midőn Oberschall a dolgot a segédeitől megtudta, felhívta őket, hogy bármiként végződjek is a párbaj, annak lefolyta után jelenjék ki Putnokynak, hogy nem volt szándékában őt megsejteni. A segédek ezt a nyilatkozatot csak az ellenfél segédeinek tehetők meg és a párbajról felvett jegyzőkönyvbe bele foglalták. A rettenetes végű párbaj tehát a szerepért és véletlen játszótták a döntő felrept.

— **Ebéd a plébánosnál.** *Bíró* Béla apátplebános, mint már évek óta, úgy tegnap is „Urnapija” alkalmából vendégszeretű asztalánál látta szívesen fogadott vendégeit a kolozsvári egyházi, katonai és polgári társadalom előkelő tagjait. Ez uttal is jelen voltak többek között a szíves és szeretetre méltó házi gazdan kívül: Dr. *Farkas* Lajos főgondnok, *Pap* Béla tábornok, *Szvacina* Géza polgármester, *Fekete* Gábor kir. ítélő táblai elnök, *Szerényi* Kálmán tanácselnök, *Bocskor* Mihály kir. táblai bíró, *Lázár* Aurél főügyész helyettes, dr. *Csikó* Viktor, dr. *Vajda* Gyula és dr. *Szamosy* János, dr. *Davida* Leó egyetemi tanár, *Kozma* Ferenc kir. tanfelügyelő, *Babcsai* Ádám csendőrpáncsnok, dr. *Erdélyi* Károly főgymn. igazgató, *Russel* Károly kalazantinumi igazgató, *Réti* Márton főeleimi isk. igazgató, *Kozár* Ferenc kegyesrendi, *Szuka* Béla minorita és *Imre* Márk ferenczrendi házfőnökök, dr. *Szamek* György tanár, dr. *Nagy* Mór, *Losonczy* János,

dr. *Szabó* Gyula, *Salamon* Antal, *Fekete* N. Béla, városi tanácsosok, *Dörgö* Albert kir. közjegyző, *Haller* Rezső ügyvéd, *Szentpéteri* János, dr. *Balázs* Endre ig. tan. tisztviselő, dr. *Csávássy* Gyula kincstári ügyész, *Pollák* Lajos MÁV. felügyelő, *Lósy* Béla MÁV. állomás főnök, *Merza* Lajos kir. tanácsos, *Hóry* Béla árvaszéki elnök, id. *Benel* János, *Pap* János gr. kath. esperes, *Pap* Demeter tábori pap, *Kovács* József javító intézeti igazgató, dr. *Mály* István, dr. *Benel* János, dr. *Fazakas* Géza orvosok, *Orbók* Mór tanító képző intézeti igazgató, *Kertész* György isk. tanár, *Rápai* Sándor magy. kir. uradalmi mérnök, *Deák* Pál főkapitány, *Sándor* J., *Benigni* Samu, *Bak* Lajos, *Csernyánszky* Lajos, *Ferenczi* Ignác, *Mák* Ferencz jegyző, *Kiss* János, *Nenriher* Ödön, *Medgyesi* János, *Szeker* József segédelkészék stb. Az ebéd pontban két órakor vette kezdetét a plébánia lak nagy termében felterített asztaloknál. A pecsenye után az első pohárköszöntőt *Bíró* Béla apátplebános mondta a királynak, melyet a társaság állva hallgatott és sokszoros lelkes éljenzéssel viszonzott. A házigazda felköszöntője gondolatainak szépségével és tartalmasságával nagy és mély benyomást gyakorolt a társaságra.

Ezután dr. *Farkas* Lajos egyetemi tanár mondott igen nagy figyelemmel hallgatott beszédet, melyben gr. *Majláth* Guztáv püspököt köszöntötte fel, mint olyat, a kit kezdetben nagy tartozkodással fogadtak, de a ki eddigi mű közlésével mindenkinek a bizalmára érdemesítette magát. A tartalmas felköszöntő zajos tetszésben részesült utána *Szvacina* Géza köszöntötte fel *Bíró* Béla plébánost a társaság lelkes óvációi között, *Haller* Fekete Gábor táblai elnökre, *Bíró* Béla a polgármesterre, *Haller* a hadsereg, dr. *Mály* István a kegyes tanítótrendre, dr. *Vajda* Gyula — dr. *Farkas* Lajos főgondnokra, utóbbi az egyházközségre és *Bíró* Bélára, dr. *Nagy* Mór a gr. kath. papságra, *Bíró* Béla az egyetemre, *Sándor* J. *Bíró* Bélára, *Pap* Béla tábornok a papságra, dr. *Nagy* Mór *Kozma* Ferencz tanfelügyelőre, *Fekete* Gábor, dr. *Frdélyi* Károly igazgatóra, mondottak felköszöntőket. Erre felállott dr. *Kubinyi* Károly a főgymnasium tudós igazgatója, s igen becses történelmi fejtegetések révén a társaság osztatlan figyelme és zajos tetszése mellett bizonyította, hogy nem a régi, hanem a mai Erdély a vallási türelem klasszikus földje, s hogy a valódi vezető maga az Élet s az iskolákban a vallás és a hazafiság apó-lása útján kell az ifjúságot a bazi iránt való kötelességek teljesítésére fölnevelni. Az értékes beszédet zajosan megtapsolták s a szónokot mindenki sietett üdvözölni. Hat óra felé a házigazda záróbeszédjében a vendégeit éltette, mire a társaság eloszlott. A kitűnő ebéd étlapja ez volt:

Vékony laska. Fogas tartármártással, Tíz-
delt belpesenyé, Páncs, Töltött káposzta, Pipe-
sült kovagos ugorkával, Pulvka fánk, Cseresznye,
sajt, Vegyes Creme, Kávé. Borok: Asztali, bajomi
fehér és felpiros Pecsőgő.

— **Festőművészek Kolozsvárt.** Nehogy valaki valami hirtelen keletkezett secessionista-mozgalom keletkezését sejtse e cím mögött, sietünk tudtul adni, hogy a városunkban időzött festőművészeket egy peres kérdés hozta mihozánk. Telepy Károly és *Roskovics* Ignác jöttek a főváros festő-művészei közül ide, hogy az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek *Goró* Lajos elleni perében mint szakértők szerepeljenek. *Goró* Lajos ugyanis elvállalta volt az E. K. E. millenáris dísz-albumának helyszíni felvételek alapján való összeállítását. Am az E. K. E. nem volt meglegedve *Goró* munkájával, a melyről azt állította, hogy tulnyomó részében nem helyszíni felvételek, hanem fényképek után készült. Ez alapon megtagadta a kikötött munkadíjból még ki nem fizetett részlet folyósítását. *Goró* ezért beperelte az egyesületet. A periratok rendén szakértői szemle ajánlatot annak a kérdésnek tisztába hozatalára, hogy vajjon csakugyan nélkülözik-e *Goró* képei a helyszíni felvételek közvetlenségét? Telepy és *Roskovics* e kérdésben adtak szakértői véleményét. Tegnapelőtt reggel jöttek hozánk és d. e. átvizsgálták *Goró*nak az E. K. E.-nél lévő képeit. Véleményüket írásban fogják a bírósághoz beterjeszteni. Művészi körökben nagy érdeklődéssel néznek a per eldöntése elé.

— **Új tiszteletbeli doktor.** A kolozsvári *Ferencz* József tud. egyetem bölcsészeti karának tanári kara Szászvárosban lakó *Torma* Zsófia tudós régész urhölgyet egyhangulag tiszteletbeli doktornak választotta, s bölcsészeti tudori oklevéllel fogja kitüntetni. A tudós nő már régen kiadott régészeti munkájával a külföldön is elismert szerzett; hasonlítja második művét most rendező sajtó alá. A ki a régészeti szakért annyi áldozatot hozott s mintegy 30 éven át odaadó munkásságával oly szép eredményeket ért el, méltán megérdemli a ritka, hazánkban eddig példátlan kitüntetést.

— **Kinevezés.** A kolozsvári orsz. nemzeti színház alapját ellenőrző bizottságba néhai dr. *Groisz* Gusztáv elhalálása kö-

vetkeztében megüresedett tagsági helyre a belügyminiszter — mint értesülünk — *Gá-mán* Zsigmond urat, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara titkárát nevezte ki.

— **Geiger Lipót** zongora és hegedű-művész ma este fél 8 órakor hangversenyt tart az Ujvilágban.

— **A szegény vak iparos részére** *Deési* Albert Mező-Szoporól 2 firt 60 kr. küldött azon ízenettel, hogy ha a szegény vak iparos Budapestre menne szemel gyógyittatása végett és neje szolgálatot, sehol sem kapna, ingyen szállást és ellátást ad neki.

— **Figyelmeztetés.** Felkérem mind-azokat, a kik a kolozsvári rom. kath. főgymnasiumban, 1838—84 tanévben érettségi vizsgát tettek, hogy folyó év július 1-én délelőtt 10 órakor az iskola VIII. osztályában a megállapodás szerinti 15 éves találkozó megjelenni szíveskedjenek. Dr. *Fischer* Róbert ügyvéd.

— **Jó családból való** keresztény fiatal hölgy, németül és magyarul tökéletesen beszél, zongorázik, kézmunkában, háztartásban jártas, keres julius elsejére nevelőnői, társalkodónői, házi kisasszonyi vagy utazó társnői állást. Czim a kiadóhivatalban.

— **Jogtudor s kellő gyakorlattal** bíró ügyvédjelölt vidéki ügyvédi irodában alkalmazást keres. (Czim a kiadóhivatalban.)

— **Előadás a suggestióról Kolozsvárt.** *Phisiologiai és suggestionalis* előadásokat fog tartani Kolozsvárt a vigadó nagytermében *Krause* Albert tanár. Ez előadások tartására a frankfurti professzornak a kormánytól engedélye van és sok híres orvos-tanártól bir elismerő bizonyítványokat. Az érdeklődők figyelmét felhívjuk ez előadásra.

— **Kézimunka kiállítás.** Az állami tanítónőképződében ma nyílt meg a kézimunka kiállítás, melyre a közönséget szívesen látják. A kiállítást hétfőn zárják be.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Széll Kálmán a klubban.

Budapest, jun. 2.

Széll Kálmán tegnap este érkezett meg Bécsből és **Kelenföldön kiszállt, hogy az esetleges ovatókat kikerülje**, melyeket az osztrák sajtó Ausztria elleni tüntetéssé fajna fel.

A klubban a miniszterelnököt riadó éljenzéssel fogadták.

Széll ismertette a „kinos” tárgyalások sikertelenségét és kijelentette, **hogy a paktumtól nem tágit.**

A házban indítványozni fogja a miniszterelnök, hogy az ülések halasztassanak el legalább hétfőig.

A mai ülésen az összes pártok felszólalnak, **hangsúlyozva a törvényes állapotot.**

Elhalasztott fáklásmenet.

Budapest, jun. 2.

Az egyetemi ifjuság fáklásmenete tervezett Széll Kálmán tiszteletére. Most a fáklásmenetet a döntés utáni elhalasztották.

Hegedüs és Lukács nyilatkozata.

Budapest, jun. 2.

A szabadelvű klubban Hegedüs és Lukács úgy nyilatkoztak, **hogy a jelenlegi osztrák kabinettel a meg-egyezés teljesen ki van zárva.**

A foghuzás áldozata.

Budapest, jun. 2.

Trencsiner Sándorné Neumann Adél, dr. Hegedüs Sándor fogorvosnál foggyökérét huzatván, az izgalomtól szívészélhűdést kapott és meghalt. Anő 25 éves.

Véres párbaj.

Nagyvárad, jun. 2.

Véres kardpárbaj folyt le Altnöder Béla és Schuck Albert joghallgatók között.

A párbaj a Chappon féle vívó-teremben folyt le.

A negyedik összecsapásnál Altnöder szétromcsolta Schuck karját, úgy, hogy eszméletlenül vitték a kórházba, hol amputálni kellett.

Altnöder jobb szemén sérült meg. A párbaj oka összeszólalkozás volt.

Schuck erősen kritizálta a Nagyváradon játszó kolozsvári szintársulat egyik primadonnájának játékát.

E miatt veszték össze.

Országgyűlés.

Budapest, junius 2.

A ház mai ülésén Tallian elnök elparentálta Vayt és Perczel Mórt.

Ezután Széll Kálmán állott fel viharos éljenzés és halljukozás között.

Mély csend lett, mikor Széll beszélni kezdett.

Kijelentette, hogy a kiegyezés kérdésének megoldását elodázhatlannak tartja. (Helyeslés.)

A tárgyalások eddig eredménytelenek.

Ő maga maga szilárdan ragaszkodik a paktumhoz.

Egyik kormányra okvetlen válság következik be.

Ezek voltak a miniszterelnök mai kijelentései, mely után kérte a házat, hogy a jövő hét derekáj tartsanak szünetet. (A többség éljenéz.)

Kossuth-párt: Ez nem elég!

Kossuth sajnálja, hogy a kormány alkudozni ment Bécsbe.

Minden alkudozás — ugymond — megtámadása a paktumnak, a melyre pedig a király is kötelezve van.

Különös, hogy a kuriai bírásokodásról szóló törvényjavaslatot sem szentesítették még.

Bejelenti a legelkeseredettebb harcot, ha a paktumon a legkisebb csonkát ejtenek.

Tiltakozik továbbá az ellen, hogy a paktumban titkos részek volnának. (Éljenzés.)

Kossuth szavaira Széll azt feleli, hogy a királyt nem vonta és nem is vonja bele a vitába. Mindenért maga felelős.

Titkos részek nincsenek.

A kuriai bírásokodást megtartja.

A paktumhoz ragaszkodik. (Éljenzés.)

Ezután Rakovszky beszélt még, mely után Kossuthék kivételével a szünetet elfogadták.

Dreyfus-ügy.

Páris, jun. 2.

Paty du Clamot tegnap este le-tartóztatták.

A lapok a letartóztatásban Cuignet tábornoknak a semmitlenség előtt tett vallomásának és Ballot jelentésének következményeit látják.

Páris, jun. 3.

A bulevardokon egész éjjel tolong a nép.

A visszaérkezett Marchand mellett tüntetnek:

— Éljen Marchand! Éljen a hadsereg!

Marchand kiált:

— Tartsatok össze!

Éljen Franciaország!

Éljen a köztársaság!

Gr. Zichy Jenő kitüntetése.

Budapest, junius 2.

Zichy Jenő gr. a szerb királytól a Száva-rendjelet kapta.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos;

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Kolozsvári Első Mulató

Ma és mindennap

a Biasini Szállodában!!

Elsőrangú új tagok! Új műsorozat!

SORELLE ARCELLA nővérek

ének, zene- és tánc művésznők

a BERLINI „APOLLO”-SZÍNHÁZBÓL.

Hirdetések.

Arlejtési hirdetmény.

Alulírt intézet közgyűlése f. hó 29-én Naszódon egy intézeti ház építését határozta el, melynek kivitele illetve az építés eszközölése érdekében az árlejtési versenytárgyalás **Naszódon az intézet helyiségében f. évi június hó 25. napjának délután 2 órájában** fog megtartatni.

A kikiáltási ár 10.931 forint 95 krban van megállapítva, mely összegnek 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bántatpénzül az árlejtés megkezdése előtt teendő le s mely a vállalkozó által azonnal 10 százalékra egészítendő ki biztosítékképpen.

A tárgyalás szóbeli, de zárt írásbeli s a fentírt óvadékkal ellátott ajánlatok is elfogadhatók a tárgyalás megkezdése előtt.

A részletes árlejtési feltételek valamint a terv és költségvetés az intézet hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Felkértenek ennél fogva az árlejtési óhajító vállalkozók a versenytárgyaláson résztvenni.

A naszód vidéki takarékos és hitelintézet részvénytársaság közgyűlésének 1899. május 28-án hozott határozata alapján
506. 2—3. Az Igazgatóság.

449—1899

506. 1—1.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a bhunyadi kir. járásbírósg 1899. sp. évi 123. sz. végzése következtében dr. Albrecht Lajos ügyvéd által képviselt bhunyadi fukereskedő társaság javára Káptala Oauca csiriki megyeyői lakos ellen 120 forint 65 kr. és járul. erejéig 1899. évi május hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 340 frtra becsült 2 drb ökor, egy drb ellős tehén, 6 drb juh, 3 drb borjú, egy kecska disznó és 3 drb szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bhunyadi kir. járásbírósg V. 269.—1899 számú végzése folytán 120 frt 65 kr. tökékövetelés, ennek 1898 évi július hó 9. napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 37 frt 73 krban bíróság már megállapított költségek erejéig alperesnél Mereggyón leendő eszközölésére 1899. évi június hó 6. napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107.108. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek, becsőron alól is eladatni fognak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Bhunyadon, 1899 évi május hó 26. napján.

Csutak János,
kir. bír. végjtő.

Zilahon,

Szilágyvármegye székhelyén,
a Kossuth-téren ujjonnan épített emeletes házam földszintjén

három nagy bolthelyiség,

mindegyikhez **raktár és egy pince, bérbe kiadó.**

Zilah, 1899 május 27.

Kiss Ernő,
ügyvéd.

499. 3—3.

AZ „ANKER“

élet- és járadék biztosító-társaság

Igazgatóság: Magyarországi vezérképviselőség:
Bécs, I., Hoher Markt 11. Budapest, VI., Deák-tér 6.
(Anker-Hof.) (Ankerudvar).

261. 10—26 a társaság saját házaiban.

Társasági vagyon 1897 év végén 124 millió korona.

Biztosítási állomány 1897 év végén 480 millió korona.

Kifizetések összege a társaság 40 éves fennállása óta 204 millió korona.

Díj és kamat bevételek az 1898 évben 18 millió 852,000 korona.

Az „A“ osztályterv szerint nyeresémeny részesüléssel biztosítottak az utolsó tíz évben következő osztalékot kaptak készpénzben:

1899, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898. éveken a befizetett évi díjnak 25%-át.

A vegyes- és takarékpénztári biztosításoknál „B“ osztályterv szerint (u. n. emelkedő osztalék) az első nyeresémeny-felosztás 1897-ben volt és az osztalék a biztosítás egész tartama alatt befizetett összes díjak 3 százalékát tette ki készpénzben, és pedig 1897-ben 9%, 1898-ban az évi díjnak 12 százalékát.

Jutányos díjak mellett, kedvező feltételek!

Prospectussal és felvilágosítással szolgál az „Anker“ főügynöksége

Kolozvárt, Széchenyi-tér 31.

Bernstein padló-fénymáz,

Pillanat padló-fénymáz,

Email Glasur fehér és színes,

fest és fényez egyhuzamban.

A MARX LAJOS Bécs, Mainz és Szentpétervár
fény- és festékgyárából.

Gyorsan száradó, tartós és mindenkiel kezelhető fénymáz, padlók, konyhabutorok és bármiféle fa, vagy bádog házi eszközökre.

Kitűnő mosható festék falra, konyhai öblítő helyeken.

Raktára Gergely Ferencz, Blasini Sándor és ifj. Pere Istvánál.

255. 7—12.

Szegedi szappan és Sarg-féle Kalodont.

Kefék, kókusz lábtörölők, ecsetek- és porolók nagy és kicsinybeni raktára

Havas Lázárnál

Kolozvárt, Wesselényi M. (hid-utca) 13 sz. alatt.

Nagy választéku ruha, haj, fog, bajusz, butor, billiard, fényesítő (vikszoló), surló, órák, ezüsttárgyak, biciklik, pohár, üveg, closett stb. kefék, seprők és meszelők, Métersek (ezüstök).

Festékek, olajok, bronzok, színező és érczlapok, lakkok minden szín és minőségben, benzín, gliczeria és sósav stb. stb.

Ecsetek, (penzli) festő, mázó, vonalozó, aranyozó, porcellán festő, fényképező és stb. stb.

Fésűk minden minőségben.

Lábtörölők különböző fajtákban.

Borbély- és fodrászathoz szükséges, és minden e szakmához használatos berendezés, felszerelés, műszerek és a legáltalánosabban ismert forrásból való és az eredeti árjegyzékbe itt árák mellett minden illatszert u. m. bajuszpedrők, bajuszkötők, arc, szá, fejvizek, fogporok, szappanok és hajfestők minden színben.

Vidéki megrendelést bármily kis mennyiségben kiszolgáljuk teljes tisztelettel

502. 2—5.

Havas Lázár.

Nádszék ülések és kötelneműk.

Kut szivattyúk és építési szivattyúk!

Kolozsvári vízvezeték- és csatornázási-vállalat

Bányai K. és Társai bejegyzett cég.

Iroda, műhelyek- és raktárak:

Kolozsvár, főter 18. szám. Telefon 324. szám.

Elvállalunk úgy helyben mint vidéken is, magánházakban, uradalmak és kastélyokban a legújabb modern kivitelben, a legmesszebb menő műszaki berendezéseket, bármily nagyságban, valamint a régebben berendezetteknek a mai kor szerinti átalakítását és javítását teljes garanciával és melletti a legolcsóbb árakon.

Létesítünk fürdő-telepeket, egészségügyi berendezéseket a legújabb találmányok szerint, kiosztókat, fűtés és világítási készülékeket, melegvíztelepeket, vizkutatásokat, furatásokat és alagsóvezetéseket a saját rendszerünk szerint.

Készítünk tűzoltó fecskendőket, felszereléseket, szivattyúkat, kézi és kerti fecskendőket minden alakban és nagyságban.

A legelsőrangú gyárakkal levő előnyös összeköttetéseink folytán a legutányosabb árak mellett bírállkozunk és szállítunk.

Költségvetés és tervezeteket díjmentesen készítünk úgy a helyi mint vidéki t. megbízóinknak.

Kérve kiterjedt vállalatunknak pártfogását és becses megrendeléseit.

Kolozsvári vízvezeték és csatornázási vállalat

Bányai K. és társai

289. 19—20.

Kolozsvár, főter 18. sz. Tel-fon 324 szám.

Tűzoltó fecskendők és felszerelések!

SOLYMOSY ÉS TÁRSA BETÉTI-TÁRSASÁG

Sörgőnyezim: Solymosy-gépgyár.

gépgyár- és vasöntőde Kolozsvárt.

Telephon 186.

Készít legutányosabb áron és legpontosabb kivitelben a mai legmodernebb igényeknek teljesen megfelelő: álló és fekvő **gőzgépeket** a legújabb és legkisebb káros térrrel működő dugattyus vezérművel; gőz- és szíjhajtású **szivattyúkat, sajtókat,**

teljes szeszgyári-, malom és téglagyári berendezéseket, **gőz-kazánokat, vízi-kerekeket- és turbinákat;** valamint mindennemű gazdasági gépeket, u. m.: **eséplőgépet, járgányokat, rostákat, Trieureket, szecskavágókat** stb.

Különös figyelmébe ajánljuk úgy a t. gazdáknak, mint kereskedőknek **nagyban gyártott**

== ekéinket, ==

különböző gazdasági, kereskedelmi és épület **öntvényeinket,** u. m.: **oszlopokat, esigalépesőket** stb. stb.

Mindennemű gépek és géprészek **javitását** a legutányosabb áron és teljes megelégedésre eszközöljük.

Összes általunk szállított munkánkért legmesszebb menő **jótállást** vállalunk el.

Tervezzük és költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Szíves pártfogásukat kéri

151.15—*

SOLYMOSY és TÁRSA betéti-társaság.

ELŐPATAK

gyógyfürdőn,

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvize Európa legjelesebb bálneológusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorfégés s a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és bélzsbában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkor és kedélykorban, idegbajokban, máj és lépdeganatokban, az epe kivezető csőveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epékövekben, fejlődési sápkorban s az ezen alapuló hószam zavarokban és különösen vérérgényeségi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban kezdődő húgy- és fővényk lerakódás a húgykőképződéseknél, a méh idült tömlőseínél, dagainál, fehérfolyás, a nemi részek gnyengeségeiben, angol korban, köszvény- és eszobjak.

Az ásványviz használatával kapcsolatosan ujjonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz fürdők, hidegvízgyógymód, massage áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda posta 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 80 krtól fennebb, szobák árai május 15-étől július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30 % al olcsóbbak. Van 5 vendéglő, melyekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak parkok, erdei sétányok, olvasó, zongora- és társalgó termek, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyszintén egy elsőrangú cigány zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíjmentesség-en részesülnek.

A bármily irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút állomáson szállanak ki, honnan 1 óra távolságra eső Előpatak magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket, társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik 2 frt, több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magánkocsi díja 3 frt. — Ezen kocsiakra jegyek a földvári állomásfőnöknél válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad

Előpatak, 1899 május hó.

470. 3—20.

A fürdő igazgatóság.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt.